

แนวทางการส่งเสริมจากภาครัฐของสาธารณรัฐประชาชนจีน
ในการสนับสนุนนักธุรกิจจีนลงทุนค้าขายในประเทศไทย

**A Model of Chinese Government Promotion towards Business Investment of
Chinese Investors in Thailand**

กานติมา พงษ์นัยรัตน์ (Kantima Pongnairat)¹

บรรพต วิรุณราช (Banpot Wiroonrath)²

¹นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสาธารณะ

Doctor of Philosophy Program in Public Enterprise Management

²อาจารย์ที่ปรึกษาคุณุฎีนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร., ประจำวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Thesis Advisor, Assoc. Prof., Dr., Graduate School of Commerce, Burapha University

E-mail : kantima.w@gmail.com

Received: 9 April 2019

Revised: 30 May 2019

Accepted: 7 June 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการส่งเสริมจากภาครัฐของสาธารณรัฐประชาชนจีนในการสนับสนุนนักธุรกิจจีนลงทุนค้าขายในประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมจากภาครัฐของสาธารณรัฐประชาชนจีนในแง่มุมต่าง ๆ ที่สนับสนุนนักธุรกิจจีนในการลงทุนค้าขายในประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อนำรูปแบบหรือแนวทางการส่งเสริมนำเสนอแก่หน่วยงานภาครัฐของไทยโดยทำการวิจัยเชิงคุณภาพร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณ (Qualitative research and Quantitative research) ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิคการวิจัยเชิงผสม (Mixed methods research) โดยดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพก่อน ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) จำนวน 23 คน จากนั้นจึงทำการวิจัยเชิงปริมาณตามกรอบ PESTLE Model โดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักธุรกิจจีนในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกจำนวน 400 ชุด หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS โดยเป็นการวิเคราะห์การใช้สถิติการวิจัย คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ซึ่งได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและการหา

กานติมา พงษ์นัยรัตน์ และบรรพต วิรุณราช

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งนี้เพื่อเป็นการยืนยันผลจากข้อมูลเชิงลึก ทำให้ทราบแนวทางในการส่งเสริมที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า 1) ประเด็นด้านนโยบาย มีความชัดเจน จากการที่มีการเมืองเข้มแข็ง ถือเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันให้เกิดการดำเนินนโยบายได้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนร่วมกันขับเคลื่อนนโยบายให้เห็นเป็นรูปธรรม นอกจากนี้รัฐบาลสนับสนุนให้มีโครงการสำคัญ ๆ เพื่อรองรับนโยบาย เช่น โครงการ One Belt One Road ที่เน้นด้านโครงสร้างพื้นฐาน จากนั้นจึงใช้วิธีการจดสิทธิบัตรสินค้าเพื่อทำให้เกิดอำนาจในการต่อรอง 2) ประเด็นด้านแรงจูงใจและการอำนวยความสะดวก รัฐบาลมีการสนับสนุนด้านเงินทุนในการดำเนินธุรกิจ รวมถึงการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดเสวนาเพื่อจับคู่ค้าทางธุรกิจ การจัดตั้งธนาคารรวมถึงจัดทำคู่มือข้อควรรู้ประเทศต่าง ๆ 3) ประเด็นด้านการลงทุนระหว่างประเทศ รัฐบาลจีนได้เข้าร่วมองค์กรสำคัญ ๆ ทั่วโลก เช่น WTO รวมถึงความร่วมมือทางเศรษฐกิจอาเซียน 4) ประเด็นด้านบริบทของประเทศ มีการปลูกฝังคุณลักษณะเด่นที่เป็นจุดแข็งของสังคมจีนนั่นคือ การสืบทอดแนวคิดและกลยุทธ์สำคัญด้านการค้าขาย นอกจากนี้ยังมีความพยายามสร้างเครือข่าย เพื่อเป็นการรวมตัวช่วยเหลือกันเมื่อยามเกิดปัญหา 5) ประเด็นอื่น ๆ เหตุผลที่นักธุรกิจจีนลงทุนในประเทศไทย เนื่องจากมีความพร้อมหลายด้าน ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน ความเหมาะสมในพื้นที่ลงทุน รวมถึงความสัมพันธ์อันดี แต่ปัญหาที่พบหลังจากเข้ามาลงทุนคือ ด้านแรงงานไทยที่ขาดความรับผิดชอบ กฎหมายที่เอื้อประโยชน์กับแรงงาน รวมถึงความล่าช้าของหน่วยงานภาครัฐไทย

สำหรับผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่าค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักธุรกิจจีนหรือตัวแทน เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมนักธุรกิจจีนลงทุนค้าขายในประเทศไทย อยู่ในระดับสูงทั้งหมดทุกด้าน ($\bar{X} = 3.64$; $SD = .629$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อสามารถเรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดได้ดังนี้คือ ด้านการเมืองการปกครองและนโยบายภาครัฐของสาธารณรัฐประชาชนจีนในการสนับสนุน นักธุรกิจจีนลงทุนค้าขายในประเทศไทย ($\bar{X} = 3.74$; $SD = .683$) รองลงมาคือด้านสภาพแวดล้อม (ด้านความปลอดภัย ความเหมาะสมในการลงทุนและความเป็นอยู่ในการดำรงชีพ) ($\bar{X} = 3.70$; $SD = .788$) ด้านเทคโนโลยี เทคนิคและนวัตกรรม ($\bar{X} = 3.64$; $SD = .864$) ด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.63$; $SD = .699$) ด้านเศรษฐกิจและการลงทุน ($\bar{X} = 3.60$; $SD = .728$) และด้านกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ ($\bar{X} = 3.55$; $SD = .785$) ตามลำดับ

โดยสรุปผลการวิจัยเชิงปริมาณมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพคือ นักธุรกิจจีนมีความเชื่อมั่นด้านการเมืองการปกครองของรัฐบาลว่ามีความเข้มแข็ง สามารถขับเคลื่อนนโยบายที่กำหนดมาแล้วให้เกิดความต่อเนื่องได้ โดยรัฐบาลมีการวางมาตรการและจัดโครงการต่างๆ มารองรับ เพื่อให้นโยบายด้านเศรษฐกิจประสบความสำเร็จ

คำสำคัญ : การเมืองและนโยบายภาครัฐของสาธารณรัฐประชาชนจีน, บริบทของสาธารณรัฐประชาชนจีน, การค้าการลงทุนระหว่างประเทศ

Abstract

The research entitles "A model for promoting the government of the People's Republic of China in supporting Chinese businessmen to invest and trade in Thailand" aimed to study promotion methods of the government of the People's Republic of China in various aspects that supports Chinese businessmen in trading and investment in Thailand in order to present the appropriate guidelines for promotion from the People's Republic of China to present to various agencies that may concern to be applied to the Thailand context by conducting qualitative research and quantitative research. The researcher collected data with mixed methods research which combined the advantages of qualitative research and Quantitative research to answer research objectives. The researcher conducted the qualitative research first by in-depth interview in order to obtain reliable insights from a sample group for qualitative research. This in-depth interview consisted of 23 participants who were 1 Chinese scholar, 1 Thai-Chinese Executive of Association of Investor Promotion, 1 representative of Chinese industrial estate in Amata City Industrial Estate, and 20 Chinese business or agents who invested trading in Thailand in the Eastern industrial estate area based on the convenient time and location of the participants. Then, quantitative research was carried out in the PESTLE Model framework by collecting data from the sample of Chinese businessmen in the industrial estate area. After that, the data was analyzed by using the SPSS program, which was an analysis of research statistics using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean and standard deviation in order to confirm the results from in-depth information of the obvious and meaningful methods to promote businessmen.

The results from qualitative research showed that 1) the policy issues was distinctively clarified which was due to the strong political situation regarded as the part of the policy to enhance continuous and concrete policy, together with the cooperation of all government and private sectors together to propel. In addition, the government promoted and stimulated important projects to support policies such as "One Belt One Road project" that focused on the infrastructure, and then conducted patenting all items to contribute negotiating power, 2) motivation and facilitation issues supported by the government in funding support on operating business as well as facilitating various aspects such as establishing a bank in a

foreign country, organizing seminar to business partners matching, and creating a guideline relating all countries in which Chinese businessmen invested, 3) international investment issues that the Chinese government participated in various key organizations around the world such as the WTO as well as ASEAN Economic Community in order to create a better and stronger relationship with many countries in terms of investment and trades, 4) national context issues which was cultivated a distinctive feature that was regarded as the strength of the Chinese society referring to succession of knowledge from ancestors and important concepts and strategies in trading. Besides, there was an effort to build a strong network both in the country and abroad in order to gather together to help each other when the problem occurred, and 5) Which is currently the 13th edition, which is environmental importance Therefore, other related issues according to the government policy as designated in the present National Economic and Social Development Plan: Edition 13 focusing on meet environmental standards. To clarify, any companies that did not meet the standard requirement were recommended to stop the business in China, and encouraged to do business abroad; however, still under the Chinese government's support.

The results from quantitative research showed that the mean and standard deviation of the level of opinions of Chinese businessmen or agents concerning the a model for promoting Chinese businessmen to invest in trading in Thailand were at high levels in all aspects ($\bar{X} = 3.64$; $SD = .629$) as considered item by item from highest to lowest as follows: in political aspects, policy and promotion of the People's Republic of China in supporting Chinese investors for investing and trading in Thailand ($\bar{X} = 3.74$; $SD = .683$), environmental aspect (Safety, appropriateness of investment and livelihoods) ($\bar{X} = 3.70$; $SD = .788$), technological and innovative aspect ($\bar{X} = 3.64$; $SD = .864$), Social and cultural aspects ($\bar{X} = 3.63$; $SD = .699$), economy and investment aspects ($\bar{X} = 3.60$; $SD = .728$), and laws and regulation aspect ($\bar{X} = 3.55$; $SD = .785$) respectively.

In summary, the quantitative research results were consistent with the qualitative research results. Chinese businessmen had a positive confidence in the politics under strong government administration that it would be able to lead to continuous improvement and stability. Then, the aspect of the suitable environment for the investment, when investing, there would be a possibility that the business would be able to proceed to success subject to conducive investment with state-of-the art technology for all business operations. In terms of society and culture, it was regarded as the influential factors affecting Chinese businessmen's decision to invest in Thailand although there were some business groups who did not give priority to the relationship between Thailand and China. However, it could not be denied that relationships for many decades created a social foundation and cultural learning between two countries

leading to current trade and investment. Finally, the laws and regulations that facilitated investment was regarded the last priority affecting Chinese businessmen' decision to invest. That was because there was a network of associations to assist and provide crucial information. Although the Thai labor law would extremely benefit Thai workers, but it was considered worth compared to the quality they obtained.

Keywords : Government policy of The People' Republic of China, Chinese context, Foreign trading and investment

บทนำ

สาธารณรัฐประชาชนจีนมีประวัติศาสตร์มาอย่างยาวนานทั้งในด้านการเมือง และเศรษฐกิจ นี่จึงเป็นเหตุผลหลักแห่งการพัฒนาภูมิปัญญาที่มีการสั่งสมกันมาอย่างยาวนานและต่อเนื่องด้วยเช่นกัน (วีระชัย โขคมุกดา, 2555, หน้า 17) จากการบริหารประเทศในยุค เหมา เจ๋อตง ผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์รุ่นที่ 1 ได้ใช้ระบบนารวมในการขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจสู่ผู้นำรุ่นที่ 2 คือ เต็ง เสี่ยวผิง นโยบายที่เด่นชัดที่สุดตามทฤษฎีเต็ง เสี่ยวผิง คือการปฏิรูปเศรษฐกิจด้วยการปลดปล่อยกำลังการผลิต และการเปิดประเทศ โดยพยายามลดข้อกีดกันทางการผลิตจากภายนอกเข้าสู่ประเทศให้ได้มากที่สุด โดยรัฐบาลจะมีการลงทุนในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ส่วนเอกชนสนับสนุนให้เกิดการลงทุนทั้งนี้การลงทุนจากในและต่างประเทศ (thaibizchina, 2558, ออนไลน์) โดยมีเป้าหมายที่การกระจายความเจริญไปยังภูมิภาคต่าง ๆ แล้วจึงค่อย ๆ พัฒนาไปสู่สังคม พอมิ พอกิน จนนำไปสู่ กินดี อยู่ดี โดยถ้วนหน้า จนกระทั่งเจริญขึ้นเป็นสังคมที่รุ่งเรืองและมั่งคั่งแนวคิดนี้เรียกว่า ยุทธศาสตร์ 3 ก้าว และนอกจากนี้สิ่งที่ต้องทำควบคู่กันไปด้วยนั้นคือ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพราะทั้งสองสิ่งคือพลังของการผลิต

การมีเป้าหมายในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจที่ชัดเจน ทำให้ภายในระยะเวลาเพียง 30 กว่าปี เศรษฐกิจของประเทศจีนสามารถนำหน้าญี่ปุ่นและอเมริกาได้ ความสำเร็จนี้เกิดขึ้นได้เพราะบทบาทและนโยบายที่เหมาะสมของรัฐบาล โดยรัฐบาลจะเข้าไปบริหารหรือแทรกแซงกลไกตลาดตามช่วงจังหวะเวลาที่เหมาะสมเท่านั้น ซึ่งเปรียบเสมือน มือที่มองเห็น (Visible hand) (อักษรรศรี (อดิสุธาโกชน) พาณิชศาสตร์, 2554ก, หน้า 4)

หลังจากเปิดประเทศเมื่อปี ค.ศ. 1979 เต็ง เสี่ยวผิง ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม ค.ศ. 2001 ดังที่ สมภพ มานะรังสรรค์ (2551, หน้า 151) และสุทัศน์ นพรัตน์ (2545, หน้า 57) ได้กล่าวไว้ว่า วัตถุประสงค์หลักที่ทำให้จีนตัดสินใจ

กานติมา พงษ์นัยรัตน์ และบรรพต วิรุณราช

เข้าร่วมเป็นสมาชิก WTO เพราะจะทำให้จีนสามารถขายสินค้าทางการเกษตรให้กับประเทศสมาชิกได้ รวมถึงการเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมก็จะเป็นไปได้โดยง่ายด้วยเช่นกัน

จนกระทั่งเข้าสู่ผู้นำรุ่นที่ 5 สี จิ้นผิง ก็มีการขยายอิทธิพลจีนในเวทีโลก โดยอุดมการณ์หลักของ สี จิ้นผิง หรือ Xi Jinping Thought คือ ยึดหลักปฏิบัติสำหรับประชาชน ทั้งนี้เพื่อต้องการนำพาประเทศจีนไปสู่การเป็นประเทศสังคมนิยมยุคใหม่ โดยมีหลักปฏิบัติซึ่งครอบคลุมประเด็นสำคัญ 2 ด้าน คือ ประเด็นแรก ด้านเศรษฐกิจ ต้องมีการเดินหน้าเพื่อให้เกิด “การปฏิรูปที่ลึกซึ้งและสมบูรณ์” และปรับใช้ “แนวคิดใหม่เพื่อการพัฒนา” เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชาวจีนทั่วประเทศ พร้อมกันนี้ต้องสามารถขยายอิทธิพลของจีนในเวทีโลกภายใต้วิสัยทัศน์การสนับสนุนการสร้างอนาคตร่วมกันของมนุษยชาติ และประเด็นที่สอง คือ ด้านการเมือง เป็นการมุ่งเน้นการรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง โดยระบุให้พรรคคอมมิวนิสต์มีอำนาจเด็ดขาดในการตัดสินใจ การบังคับใช้กฎหมาย และการกำกับดูแลหน่วยงานของพรรค รวมทั้งอำนาจบริหารเหนือกองทัพประชาชน

นอกจากนี้รัฐบาลมีการใช้มาตรการส่งเสริมการออกไปลงทุนหรือ Going Global โดยการตั้งนิคมเศรษฐกิจการค้าของทุนจีนในต่างประเทศหรือที่รัฐบาลเรียกว่า China national overseas trade and economic cooperation zone ทั้งนี้เพื่อให้ทุนจีนสามารถรวมตัวกันได้ในต่างประเทศ ในลักษณะของการจับมือกันเดินออกไป โดยรัฐบาลจะช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การสนับสนุนการนำเงินไปซื้อที่ดินและดำเนินการต่างๆ ในการจัดตั้งนิคมของจีน รวมถึงการให้เงินอุดหนุนแก่บริษัทเอกชนและรัฐวิสาหกิจจีนที่จะออกไปตั้งโรงงานในต่างแดนด้วย ซึ่งไทยถือว่าเป็นประเทศหนึ่งที่บริษัทจีนเข้ามาลงทุนโดยตรงมากที่สุด ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (สำนักความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, 2557)

ดังนั้น จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นย่อมแสดงให้เห็นแล้วว่ารูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจของจีนที่มีอยู่อย่างหลากหลายรูปแบบนั้น ย่อมเป็น โอกาสอันดีที่ไทยเองมีการค้าขายกับจีนแบบกลุ่มถึกมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน จะได้ศึกษาถึงรูปแบบต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับให้เข้ากับบริบทของไทย ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา เพื่อนำมาซึ่งการออกแบบแนวทางการส่งเสริมด้านเศรษฐกิจของไทย พร้อมทั้งนำเสนอแก่หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนทั้งเชิงรุกและเชิงรับต่อไป

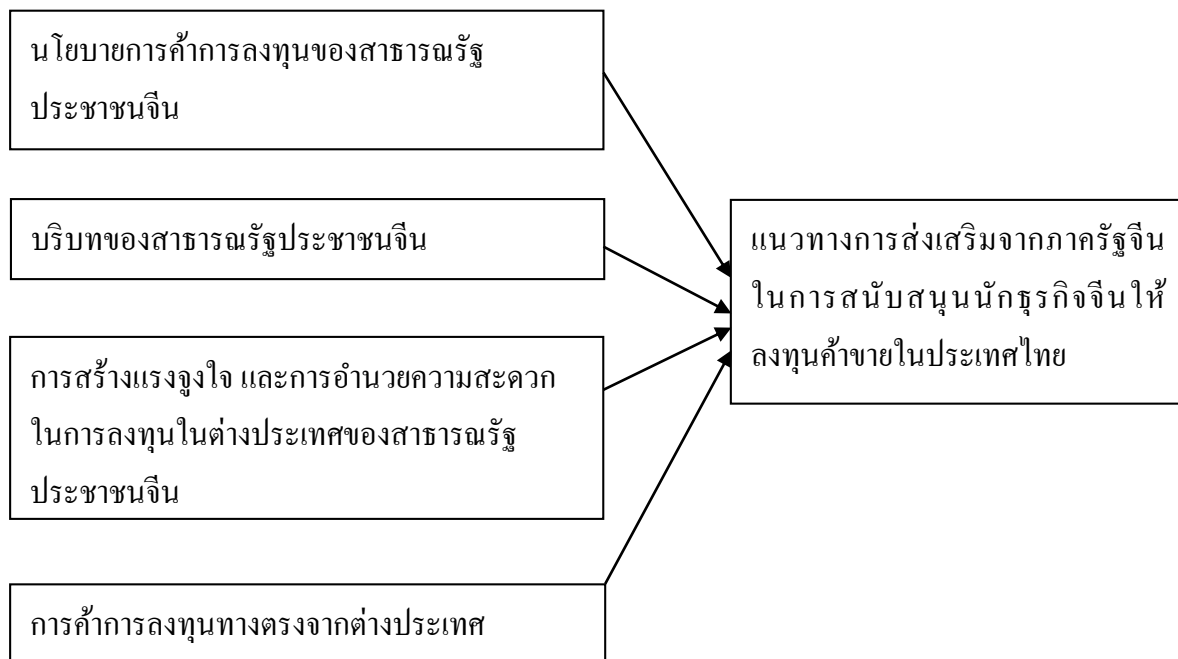
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมจากภาครัฐของสาธารณรัฐประชาชนจีนที่สนับสนุนนักธุรกิจจีนในการลงทุนค้าขายในประเทศไทย

ขอบเขตการศึกษา

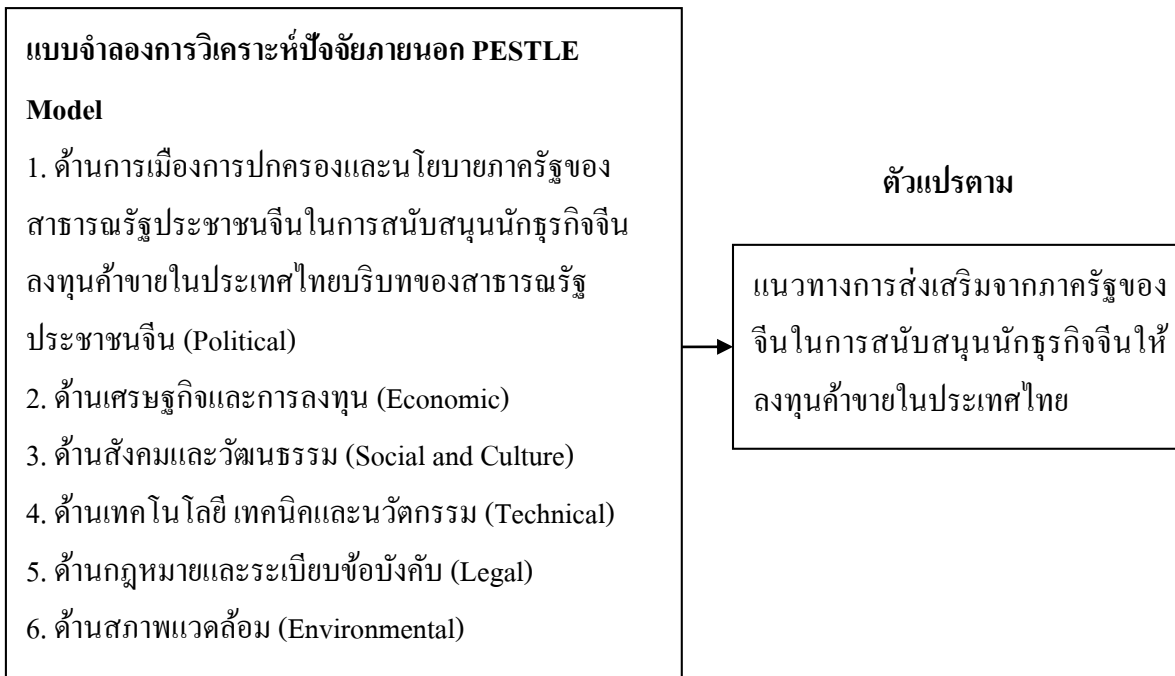
1. ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งศึกษาแนวทางการส่งเสริมจากภาครัฐของสาธารณรัฐประชาชนจีนในแง่มุมต่าง ๆ ที่สนับสนุนบริษัทเอกชนลงทุนค้าขายในประเทศไทย
2. ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 การศึกษาเชิงคุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญทั้งหมด 23 ราย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และมีบทบาทสำคัญต่อนักธุรกิจจีนที่เข้ามาลงทุนค้าขายในประเทศไทย
 - 2.2 การศึกษาเชิงปริมาณ กลุ่มประชากร ได้แก่ นักธุรกิจจีนที่ลงทุนค้าขายในประเทศไทยในเขตนิคมอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก จำนวน 1,200 คน โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนทั้งสิ้น 400 ชุด
3. ขอบเขตด้านพื้นที่ เขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกของประเทศไทย

กรอบแนวคิดในการวิจัยเชิงคุณภาพ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยเชิงคุณภาพ

ตัวแปรอิสระ/ ตัวแปรต้น

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัยเชิงปริมาณ

ที่มา: Francis J Aguilar (1967)

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

นโยบายการค้าการลงทุนของสาธารณรัฐประชาชนจีน

สุทัศน์ นพรัตน์ (2545) ได้กล่าวว่า จากการที่จีนเปิดประเทศ การค้ากับต่างประเทศของจีนได้เปิดกว้างมากขึ้น ในด้านนโยบายการค้าของจีนนั้นโดยทั่วไปแล้วจะมีอยู่สองประการคือ นโยบายหลักและนโยบายเสริม ดังนี้

1) นโยบายหลักของการค้าต่างประเทศ สิ่งที่สำคัญ 2 ประการคือ หลักความเสมอภาคและหลักผลประโยชน์ร่วมกัน นั่นคือต้องมีความยุติธรรม ปฏิบัติทางวิธีการค้าของประเทศคู่ค้า รวมถึงเคารพในกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด

2) นโยบายเสริม คือ การจัดทำแผนการค้าต่างประเทศโดยหน่วยงานของรัฐบาลกลางที่ต้องปฏิบัติด้วยความเข้มงวด

3) นโยบายการส่งออก เป็นนโยบายที่รัฐบาลส่งเสริมอย่างเต็มที่ ยกเว้นสินค้าประเภทต้องห้าม เช่น โบราณวัตถุหรือวัตถุสูงค่า รัฐบาลจีนจะห้ามส่งออกโดยเด็ดขาด

- 4) นโยบายการนำเข้า มีมาตรการในการตรวจสอบก่อนข้างเข้มงวด โดยเฉพาะสินค้าที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของรัฐหรือสินค้าที่ถูผลิตโดยนักโทษ
- 5) ส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและการค้า
- 6) กระจายอำนาจทางการค้ากับต่างประเทศ เพื่อให้การบริหารงานเกิดความคล่องตัว
- 7) ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภค

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ดังรายละเอียดดังนี้

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ

ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ทำการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญทั้งหมด 23 ราย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์ (Purposive Random Sampling) เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยแบ่งเป็น 1) นักวิชาการจีน จำนวน 1 คน 2) ผู้บริหารสมาคมนักลงทุนไทย - จีน จำนวน 1 คน 3) ตัวแทนนิคมจีนในเขตนิคมอมตะซิตี้ จำนวน 1 คน 4) นักธุรกิจจีนหรือตัวแทนที่ลงทุนค้าขายในประเทศไทย ในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก จำนวน 20 คน

2. การวิจัยเชิงปริมาณ

กลุ่มประชากร ได้แก่ นักธุรกิจจีนที่ลงทุนค้าขายในประเทศไทย ในเขตนิคมอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก โดยผู้วิจัยเลือกวิธีแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากประชากรจำนวน 1,200 คน จากนิคมอุตสาหกรรมในเขตภาคตะวันออกทั้งสิ้น 33 นิคม (การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, 2560) ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามหลักการแปรผันร่วมกันระหว่างขนาดของกลุ่มตัวอย่างกับความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการสุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (อ้างถึงใน กัลยา วานิชย์บัญชา, 2555) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ ร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ 5 เมื่อแทนค่าสูตรแล้วจะได้กลุ่มตัวอย่าง 300 คน แต่เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะเป็นตัวแทนของประชากรที่แท้จริง การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ นักวิชาการชาวจีน ประธานสมาคมส่งเสริม นักลงทุนไทย - จีน และตัวแทนนิคมอุตสาหกรรมไทย - จีน พบว่า

1. ประเด็นด้านนโยบายการค้าการลงทุนของสาธารณรัฐประชาชนจีนพบว่า นโยบายที่รัฐบาลจีน กำหนดมีการดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม สืบต่อนโยบายรุ่นสู่รุ่น เพียงอาจปรับให้เข้ากับสถานการณ์ที่ เปลี่ยนแปลงไปเท่านั้น

2. ประเด็นด้านบริบทของสาธารณรัฐประชาชนจีนพบว่า รัฐบาลจีนมีการสนับสนุนด้านเงินทุน แต่อยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ต้องเป็นโครงการขนาดใหญ่ หากรัฐบาลจีนเห็นชอบจะออกหนังสือรับรองบริษัท พร้อมทั้งประสานกับรัฐบาลไทยให้ แต่หากเป็นบริษัทขนาดย่อมโดยส่วนใหญ่จะใช้ทุนตนเอง ในด้าน คุณลักษณะชาวจีนมีการสืบทอดปลูกฝังกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะด้านความขยัน ความอดทน การไม่กลัวความลำบาก โดยรัฐบาลพยายามสร้างความเชื่อมั่นให้นักธุรกิจโดยทำให้เห็นว่าการเมืองของประเทศมีความเข้มแข็ง มีการวางแผนและพยายามดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ และ แม้สถานการณ์เศรษฐกิจของจีนในปัจจุบันจะมีการเปลี่ยนแปลงด้านตัวเลขจีดีพีที่ลดลง แต่ทุกคนเห็นเป็น เรื่องปกติเนื่องจากเชื่อมั่นในรัฐบาล และด้วยความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทย-จีนที่มีมาอย่างยาวนานจึงทำให้ การลงทุนค้าขายในประเทศไทยมีมาอย่างต่อเนื่อง

3. ประเด็นด้านแรงจูงใจและการอำนวยความสะดวกของรัฐบาลจีนพบว่า รูปแบบการสร้าง แรงจูงใจให้นักธุรกิจจีนมาลงทุนค้าขายในประเทศไทยคือ การให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษี อัตราดอกเบี้ย โดยรัฐบาลมีการสร้างโครงสร้างพื้นฐานตามเส้นทางสายไหมทางบกและทางทะเลเพื่อเชื่อมต่อประเทศ ต่าง ๆ นอกจากนี้มีการจัดตั้งธนาคารจีนในประเทศไทยและในแถบเส้นทางสายไหม มีการจัดเตรียมคู่มือ ข้อควรรู้เกี่ยวกับประเทศไทยด้านต่าง ๆ นอกจากนี้มีการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมจีน และสมาคม ทำให้นักธุรกิจสามารถปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ได้

4. ประเด็นด้านการค้าการลงทุนระหว่างประเทศพบว่า รัฐบาลพยายามเข้าเป็นสมาชิกองค์กร สำคัญ ๆ ทั่วโลกเพื่อเป็นการขยายฐานการผลิต เช่น WTO หรือความร่วมมือด้านเศรษฐกิจกับประชาคม อาเซียน

5. ประเด็นอื่น ๆ พบว่าเหตุผลที่นักธุรกิจจีนเลือกลงทุนค้าขายในประเทศไทยเนื่องจาก เป็นประเทศที่มีความอุดมสมบูรณ์ คนไทยมีมิตรไมตรีที่ดีต่อกัน มีโครงสร้างพื้นฐานที่พร้อมอำนวยความสะดวก รวมถึงการมีสมาคม เครือญาติ หรือเพื่อนที่ดำเนินธุรกิจในประเทศไทยอยู่แล้ว ทำให้มั่นใจว่า จะได้รับคำแนะนำเมื่อเกิดปัญหาขึ้น สำหรับปัญหาหรืออุปสรรคในการลงทุนในประเทศไทยที่พบคือ เรื่องการสื่อสาร เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของไทยใช้ภาษาจีนยังไม่แตกฉานพอ จึงทำให้การติดต่อประสานงานมีความล่าช้า รวมถึงขั้นตอนของหน่วยงานราชการไทยที่มีหลายขั้นตอน

ส่วนที่ 2 จากการสัมภาษณ์นักธุรกิจจีนจำนวน 20 ราย พบว่า

1. ประเด็นด้านนโยบายการค้าการลงทุนของสาธารณรัฐประชาชนจีนพบว่า รัฐบาลจีนมีนโยบายส่งเสริมให้นักธุรกิจจีนออกมาลงทุนค้าขายยังต่างประเทศ โดยเฉพาะในเขตเส้นทางสายไหม โดยรัฐบาลจีนมีมาตรการที่หลากหลายด้วยกัน เช่น ความร่วมมือกับรัฐบาลประเทศต่าง ๆ โดยมีการตกลงข้อสัญญากับรัฐบาลแต่ละประเทศเพื่อเป็นการเปิดช่องทางให้การทำธุรกิจระหว่างนักธุรกิจจีนและบริษัทคู่ค้าให้ติดต่อกันได้ง่ายขึ้น นอกเหนือจากมาตรการสนับสนุนแล้ว รัฐบาลจีนได้นำมาตรการกีดกันมาใช้ด้วย นั่นคือบริษัทใดที่ไม่ได้มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมจะไม่สามารถเปิดดำเนินการในประเทศจีนได้ จึงจำเป็นต้องออกไปลงทุนยังต่างประเทศ แต่รัฐบาลยังคงให้การสนับสนุน

2. ประเด็นด้านบริบทของสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า บริษัทที่ผ่านมาตรฐานการรับรองจากรัฐบาลจะได้รับสิทธิพิเศษหลายประการ แต่มีหลายบริษัทเช่นกันที่เลือกจะไม่ใช้วิธีนี้เนื่องจากมีความยุ่งยากในการตรวจสอบมาตรฐาน แต่หลังจากออกไปลงทุนยังต่างประเทศแล้ว ยังคงใช้มาตรการสนับสนุนจากรัฐบาลได้เช่นเดิม นอกจากนี้สังคมจีนมีลักษณะการเรียนรู้ที่สืบทอดต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ทำให้รับรู้วิธีการคิด การวางแผน จึงทำให้ได้เปรียบในการค้าขาย คนจีนจะมองว่าอุปสรรคที่มี คือโอกาสที่เข้ามา และในการเมือง ประเทศจีนมีความเข้มแข็ง นโยบายที่กำหนดขึ้นมามีความชัดเจนและสอดคล้องกัน มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทำให้ไม่ต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ใหม่ตลอดเวลา ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีนนั้นมีมาอย่างยาวนาน จึงเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้นักธุรกิจจีนตัดสินใจมาลงทุนในประเทศไทย แต่มีนักธุรกิจบางรายที่ไม่ได้สนใจเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสองชาตินี้ แต่ยอมรับว่าความสัมพันธ์อันดีในอดีตคือรากฐานสำคัญในการตัดสินใจมาลงทุน และแม้สถานการณ์ทางเศรษฐกิจของจีนจะมีความผันผวนแต่ไม่มีผลกระทบใด ๆ เพราะเข้าใจดีว่าเมื่อถึงจุดหนึ่งของการพัฒนาการเติบโตจะค่อนข้างช้าลง แต่จะเป็นไปอย่างมั่นคงมากยิ่งขึ้น ดังนั้นให้มองว่านี่คือโอกาสในการออกไปลงทุนยังต่างประเทศ

3. ประเด็นด้านแรงจูงใจและการอำนวยความสะดวกของรัฐบาลจีน พบว่า รัฐบาลมีส่วนช่วยในด้านภาษี เช่น ภาษีเครื่องจักร และภาษีเงินได้นิติบุคคล มีการประสานงานกับประเทศปลายทางที่นักธุรกิจจีนจะไปลงทุน โดยออกหนังสือรับรองให้เพื่อใช้ในการติดต่อประสานงานง่ายขึ้น แต่สำหรับนักธุรกิจบางรายเลือกที่จะไม่ขอใช้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เนื่องจากมีความยุ่งยากในการขออนุมัติ และหลายคนยังไม่ทราบว่ารัฐบาลให้สิทธิประโยชน์ด้านใดบ้าง

4. ประเด็นด้านการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ พบว่า ธุรกิจที่ก่อตั้งจนมีความมั่นคงแล้ว จะไม่สนใจกับการเป็นสมาชิกองค์กรต่าง ๆ ของรัฐบาล แต่มีอีกหลายบริษัทที่เห็นว่าเป็นประโยชน์มาก โดยเฉพาะเรื่องของสัญญาการค้า แม้จะเป็นการเซ็นสัญญาเพียงไม่กี่ปี แต่สามารถทำให้นักธุรกิจมีความสะดวกมากขึ้น ลดข้อเสียเปรียบลงได้

5. ประเด็นอื่น ๆ พบว่า สภาพแวดล้อมของประเทศไทยเหมาะสมต่อการลงทุน นิคมอุตสาหกรรมมีการพัฒนาขึ้นมากสามารถรองรับนักลงทุนใหม่ ๆ ได้ และประเทศไทยมีโครงสร้างพื้นฐานรองรับในเส้นทางขนส่งที่มีความคล่องตัวสูง และที่สำคัญประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของอาเซียน ทำให้ประหยัดต้นทุนค่าขนส่ง และคนไทยมีความพยายามที่จะเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนจีนมากขึ้น ในด้านปัญหาหรืออุปสรรค เมื่อมาลงทุนในประเทศไทย พบว่า มีหลายประเด็นด้วยกันคือ 1) ปัญหาการขาดความรับผิดชอบของแรงงานไทย 2) ปัญหาความไม่ต่อเนื่องของนโยบาย ทำให้นักธุรกิจต้องปรับกลยุทธ์ตลอดเวลา 3) ปัญหาความล่าช้าด้านเอกสารคือ มีการทำงานที่ซ้ำซ้อน ยังขาดระบบ One Stop Service ในระบบราชการไทย จึงทำให้เกิดความล่าช้า 4) ขั้นตอนการตรวจเอกสารด้านตรวจคนเข้าเมืองของไทยมีความล่าช้า 5) การจรรยาบรรณโดยเฉพาะช่วงวันหยุด 6) ปัญหาด้านการสื่อสาร 7) ปัญหาด้านการเก็บภาษีของไทยที่เก็บ 2 รอบ คือภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีส่วนเกินกำไร 8) ปัญหาด้านกฎหมายที่คุ้มครองแรงงานไทยมากเกินไป 9) การมีวัฒนธรรมที่แตกต่างทำให้บางครั้งเกิดความไม่เข้าใจกัน

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (นักธุรกิจจีนหรือตัวแทน)

จากตารางที่ 4-27 แสดงให้เห็นถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (นักธุรกิจจีนหรือตัวแทน) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทธุรกิจ และจำนวนปีที่ดำเนินธุรกิจในประเทศไทย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 50.3 โดยมีอายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 31 – 35 ปี จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 35.2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 43.3 โดยประเภทธุรกิจส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นธุรกิจนำเข้า-ส่งออก จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 34.8 และจำนวนปีที่ดำเนินธุรกิจในประเทศไทยส่วนใหญ่ดำเนินธุรกิจไม่เกิน 5 ปี จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 43.3

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมนักธุรกิจจีนจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักธุรกิจจีนหรือตัวแทน เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมนักธุรกิจจีนลงทุนค้าขายในประเทศไทย อยู่ในระดับสูงทั้งหมดทุกด้าน ($\bar{X} = 3.64$; $SD = .629$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสามารถเรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดได้ดังนี้คือ ด้านการเมืองการปกครองและนโยบายภาครัฐของสาธารณรัฐประชาชนจีนในการสนับสนุนนักธุรกิจจีนลงทุนค้าขายในประเทศไทย ($\bar{X} = 3.74$; $SD = .683$) รองลงมาคือ ด้านสภาพแวดล้อม (ด้านความปลอดภัย ความเหมาะสมในการลงทุนและความเป็นอยู่ในการดำรงชีพ) ($\bar{X} = 3.70$; $SD = .788$) ด้านเทคโนโลยี เทคนิคและนวัตกรรม ($\bar{X} = 3.64$; $SD = .864$) ด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.63$; $SD = .699$) ด้านเศรษฐกิจและการลงทุน ($\bar{X} = 3.60$; $SD = .728$) และด้านกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ ($\bar{X} = 3.55$; $SD = .785$) ตามลำดับ

การอภิปรายผลการศึกษา

1) ประเด็นด้านนโยบาย

นโยบายด้านเศรษฐกิจของจีนมีทั้งนโยบายสนับสนุนและนโยบายลงโทษ แต่ถึงอย่างไรก็ตาม นักธุรกิจจีนยังคงมีความมั่นใจต่อการดำเนินนโยบายของภาครัฐ เนื่องจากมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ดังที่ สมภพ มานะรังสรรค์ (2551) และอักษรศรี (อดิสุธาโกชน์) พานิชสาส์น (2554ข) ได้กล่าวไว้ว่า แม้รัฐบาลจีนจะมีการเปลี่ยนผู้นำแต่ นโยบายยังคงเดิม เพียงอาจมีการปรับเปลี่ยนบ้างเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์เท่านั้น และในฐานะที่ประเทศไทยเป็นประเทศเป้าหมายนักธุรกิจจีนที่เลือกมาลงทุน จึงควรจัดเตรียมมาตรการในการตรวจสอบคุณภาพด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะจากบริษัทจีนที่ไม่ผ่านมาตรฐานในประเทศจีนแต่สามารถเปิดดำเนินการในประเทศไทยได้

2) ประเด็นด้านบริบทของสาธารณรัฐประชาชนจีน

ประเทศจีนมีการเมืองที่เข้มแข็งทำให้สามารถดำเนินนโยบายด้านเศรษฐกิจได้อย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม สามารถฟันฝ่าอุปสรรคจากสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจที่ผันผวนได้ ทำให้นักธุรกิจจีนมีความเชื่อมั่นในรัฐบาล นอกจากนี้ นักธุรกิจจีนได้นำคุณลักษณะเด่นของตนมาปรับใช้กับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี และด้วยความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ ทำให้นักธุรกิจจีนสนใจเข้ามาลงทุนในประเทศไทย สอดคล้องกับหลี่ เหวิน เหลียง (2555) ที่กล่าวว่าจีนมีความรู้ ความเข้าใจและเชื่อมั่นในโอกาสการลงทุนในประเทศไทย ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

3) ประเด็นด้านการสร้างแรงจูงใจ และอำนวยความสะดวกในการลงทุนในต่างประเทศของสาธารณรัฐประชาชนจีน

เมื่อรัฐบาลกำหนดคนโยบายหลักมาแล้ว จะมีรูปแบบการสร้างแรงจูงใจด้วยมาตรการต่างๆ เพื่อเป็นการผลักดันและกระตุ้นให้นักธุรกิจดำเนินตามนโยบายนั้น เช่น มาตรการด้านภาษี อัตราดอกเบี้ย โดยรัฐบาลมีการประสานงานกับประเทศปลายทางที่นักธุรกิจจีนจะออกไปลงทุนไว้ล่วงหน้า นอกจากนี้มีการอำนวยความสะดวกทั้งในด้านเอกสารที่ถูกแปลเป็นภาษาจีนแล้ว การจัดตั้งธนาคารจีนเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมทางการเงิน รวมถึงการสนับสนุนการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมเงินและสมาคมต่าง ๆ เพื่อให้ นักธุรกิจจีนสามารถปรึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินธุรกิจได้ และแม้จะมีนักธุรกิจบางรายที่ไม่เข้าร่วมกับโครงการต่าง ๆ ที่รัฐบาลจัดให้ อาจเป็นเพราะมีเครือข่ายของตนเองอยู่แล้ว หรือไม่ทราบข้อมูลจากรัฐบาล แต่การที่นักธุรกิจได้ออกไปลงทุนยังต่างประเทศ ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ นโยบายด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลประสบความสำเร็จ

4) การค้าการลงทุนระหว่างประเทศของสาธารณรัฐประชาชนจีน

การดำเนินการตามนโยบายหลักของประเทศมีหลากหลายวิธี หนึ่งในนั้นคือการเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์กรสำคัญ ๆ ทั่วโลก ทั้งนี้เพื่อแสวงหาช่องทางในการผลิตและระบายสินค้าให้กับนักธุรกิจชาวจีนที่จะเข้าไปลงทุนค้าขาย ทำให้นักธุรกิจจีนลดข้อเสียเปรียบลงได้ และแม้ปัจจุบันจะมีนักธุรกิจบางรายที่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการเป็นสมาชิกองค์กรต่างๆ ของรัฐบาล เนื่องจากไม่มีผลต่อการลงทุนหรือการขยายฐานการผลิตแล้ว แต่นั่นอาจเป็นผลมาจากในยุคก่อนที่เมื่อจีนเปิดประเทศ และได้มีโอกาสเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์กรต่าง ๆ ทำให้สามารถเข้าไปลงทุนในประเทศสมาชิกขององค์กรนั้นได้ จนนำไปสู่การมีพื้นฐานที่มั่นคงให้กับธุรกิจในปัจจุบัน

5) ประเด็นสำคัญอื่นที่ค้นพบ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ มีอาหารหลากหลาย คนไทยมีมิตรไมตรีที่ดีต่อกัน โครงสร้างพื้นฐานสามารถรองรับในเส้นทางการขนส่งจากบริษัทถึงท่าเรือ มีความพร้อมที่จะอำนวยความสะดวกแก่นักธุรกิจจีนที่มาลงทุนค้าขาย รวมถึงนักธุรกิจจีนประเมินว่าประเทศไทยอยู่ในเกณฑ์การเมืองที่ค่อนข้างสงบ มีการเรียนรู้วัฒนธรรมร่วมกันและไม่ใช้ความรุนแรงแก้ปัญหา สำหรับปัญหาหรืออุปสรรคที่พบคือ ปัญหาด้านแรงงานของไทยในด้านความรับผิดชอบ รวมถึงรัฐบาลไทยมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายบ่อยครั้ง ทำให้นักธุรกิจต้องปรับกลยุทธ์ตลอดเวลา ความไม่เป็นระบบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน ซึ่งหากแก้ปัญหานี้ได้ การดำเนินธุรกิจจะมีความราบรื่นมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. เมื่อรัฐบาลกำหนดนโยบายด้านเศรษฐกิจขึ้นมาแล้วควรผลักดันให้เกิดการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงผู้นำภายในรัฐบาล นโยบายที่กำหนดนั้นไม่ควรเปลี่ยนแปลงตามเพียงแต่อาจปรับให้เข้ากับสถานการณ์เท่านั้น
2. หน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน ควรมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนไม่ซ้ำซ้อน คำว่า One Stop Service ควรเกิดขึ้นจริงในทุกหน่วยงานภาครัฐของไทย
3. รัฐบาลควรจัดประชุมกลุ่มนักธุรกิจ โดยทำความเข้าใจกับนักธุรกิจถึงความสำคัญของการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งว่าการรวมกลุ่มธุรกิจที่เกื้อหนุนกัน จะทำให้ประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้น
4. รัฐบาลควรกำหนดนโยบายเพื่อให้การสนับสนุนการจัดตั้งธนาคารในต่างประเทศให้มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ธุรกิจในการทำธุรกรรมต่าง ๆ
5. รัฐบาลควรให้การสนับสนุนการพัฒนาทักษะด้านภาษาจีนในสถาบันการศึกษาของไทยเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการเตรียมบุคลากรที่มีความพร้อมทางด้านภาษา รองรับการลงทุนระหว่างไทย - จีน
6. ควรมีการประชาสัมพันธ์นโยบายหรือมาตรการด้านเศรษฐกิจอย่างทั่วถึงและหลากหลายรูปแบบ โดยบูรณาการกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

7. รัฐบาลควรมีระบบการตรวจสอบมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมกับบริษัทที่เข้ามาลงทุนอย่างเข้มงวด หากบริษัทใดไม่ผ่านการตรวจสอบมาตรฐาน ควรมีมาตรการให้หยุดดำเนินการทันที ไม่ควรมีระยะผ่อนผัน เนื่องจากทำให้เกิดผลกระทบหลายด้านกับภาคประชาชนและระบบเศรษฐกิจ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแยกเป็นสองประเด็นหลัก ระหว่างประเด็นด้านการค้าและการลงทุนเพื่อให้เห็นแนวทางการส่งเสริมจากภาครัฐอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาบริบทของประเทศอื่นเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับประเทศจีน เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องจากเป็นประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจเช่นเดียวกัน ทั้งนี้จะทำให้ทราบถึงแนวทางการส่งเสริมของภาครัฐในการสนับสนุนนักลงทุนให้ออกไปลงทุนค้าขายในต่างประเทศ ว่ามีแนวทางที่เหมือนหรือแตกต่างจากประเทศจีนอย่างไร ซึ่งจะเป็แนวทางให้หน่วยงานภาครัฐของไทยสามารถนำมาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของประเทศได้

รายการอ้างอิง

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. (2560). *รายงานประจำปี 2560: ทำเนียบนิคมอุตสาหกรรม*. วันที่ค้น

ข้อมูล 11 มีนาคม 2562, เข้าถึงได้จาก <https://www.ieat.go.th/assets/uploads/cms/file/.pdf>

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2555). *การใช้ SPSS for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือ

จุฬาฯ.

วิระชัย โขคมุกดา. (2555). *150 ปี ประวัติศาสตร์วิจัย “ป่วยไข้” จากสงครามฝิ่นสู่มหาอำนาจโลก (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: อีพีซี กรุ๊ป.

สุทัศน์ นพรัตน์. (2545). *ค้าขายกับจีนไม่ยากอย่างที่คิด*. กรุงเทพฯ: อินฟอร์มีเดียบุ๊กส์.

สำนักความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ. (2557). *รายงานการลงทุนโดยตรงของจีนในไทย*. กรุงเทพฯ:

สำนักความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ.

สมภพ มานะรังสรรค์. (2551). *ธุรกิจจีนในต่างแดน*. กรุงเทพฯ: มติชน.

สมภพ มานะรังสรรค์. (2551). *ทุนโลกบุกจีน*. กรุงเทพฯ: มติชน.

หลี่ เหวิน เหลียง. (2555). *โอกาสในการส่งเสริมการลงทุนของจีนในไทยอย่างยั่งยืนวิเคราะห์จากมิติวัฒนธรรม*. ปริญญาคุชฎีบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

อักษรศรี (อดิสุธา โภชน์) พานิชสาส์น. (2554ก). *เศรษฐกิจจีนในมุมมองนักเศรษฐศาสตร์ไทย*. กรุงเทพฯ: โอเพ่นบุ๊กส์.

กานติมา พงษ์นัยรัตน์ และบรรพต วิรุณราช

อักษรศรี (อดิสุธาโกชนัน) พาณิชศาสตร์. (2554ง). เส้นทางสายไหม One Belt, One Road คัมภีร์ผู้นำจีน.

กรุงเทพธุรกิจ. วันที่ค้นข้อมูล 11 มีนาคม 2562, เข้าถึงได้จาก

<http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/633823>

Francis, J. A. (1967). *Bright hup PM project management*. NJ: prentice – Hall.

Thaibizchina. (2558). *ยุทธศาสตร์เดิน ไปของจีน*. วันที่ค้น ข้อมูล 15 มีนาคม 2562, เข้าถึงได้จาก

<http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/seminar/seminar5.pdf>